

Što je **Parkisonova** bolest?

Ove informacije pružaju samo osnovne podatke o Parkinsonovoj bolesti, uključujući uzroke, simptome i dijagnozu.

Ove informacije namijenjene su samo kao vodič. Od osobite je važnosti da osobe koje imaju Parkinson odu na pregled liječniku specijalisti, kao što je to neurolog, radi dobivanja stručnog savjeta i kontinuiranog praćenja simptoma.

Što je Parkinsonova bolest?

Parkinsonova bolest je stanje koje utječe štetno na pokrete. Osobe sa Parkinsonom imaju tegobe u kontroliranju tjelesnih mišića zbog prekida poruka koje se šalju iz mozga. Ove tegobe se pogoršavaju vremenom.

Bolest je dobila ime prema britanskom liječniku; Dr James Parkinson je 1817. po prvi put opisao simptome.

Što uzrokuje Parkinsonovu bolest?

Uzroci Parkinsonove bolesti nisu poznati. Međutim, poznato je da osobe koje imaju Parkinson takođe imaju u mozgu nizak nivo kemijske tvari nazvane dopamin. Dopamin pomaže mozgu u kontroliranju mišića i ravnomjernom i lakom pokretanju tijela. Vrijemenom se kod osoba koje imaju Parkinson nivo dopamina smanjuje, što otežava kretanje.

Kako bolest utječe na ljude?

Parkinsonova bolest utječe na svaku osobu različito, a simptomi se razlikuju od dana do dana.

Glavni simptomi Parkinsonove bolesti su:

- **drhtanje (tremor):** drhtanje ili trešenje djelova tela, kao što su ruka, noge ili glava. Ove kretnje su automatske i osoba ih ne može kontrolirati. Tremor se obično javlja dok se osoba odmara.
- **ukočenost mišića:** mišići na nozi, vratu ili licu mogu djelovati ukočeno. Osobe koje imaju Parkinson se ponekad osjećaju tako ukočeno da se ne mogu pomaknuti.
- **usporenost pokreta:** pokreti mogu biti spori i mnoge osobe koračaju sitnim koracima ili vuku noge pri hodu. Mali pokreti, kao što su pisanje, tipkanje, brijanje ili kopčanje odjeće takođe mogu stvarati tegobe.
- **slaba ravnoteža:** problemi ili tegobe pri uspravnom stajaju

Ostale tegobe sa kojima se suočavaju osobe koje imaju Parkinson su:

- umor i iscrpljenost
- osjećaj tuge i depresija
- tegobe u održavanju ravnoteže
- zatvor (konstipacija)
- tegobe pri govorenju i gutanju
- tegobe pri istovremenom obavljanju više od jedne aktivnosti

Parkinsonova bolest nije smrtonosna i osobe koje imaju Parkinson mogu uživati dug i produktivan život.

Mogu proteći godine prije nego simptomi počnu stvarati značajne tegobe. Kada se to dogodi, većina ovih simptoma može se kontrolirati uz tretman i potporu.

Tko oboljeva od Parkinsona?

Svaka odrasla osoba može oboljeti. To je jedno od najčešćih oboljenja mozga u Australiji i svakodnevno se dijagnosticira 25 osoba:

- učestalije je kod osoba starijih od 60 godina
- može se javiti kod odrasle osobe bilo koje dobi
- podjednako oboljevaju i muškarci i žene iz svih kulturnih i društvenih slojeva
- nije zarazna i ne može se primiti od ili prenijeti na drugu osobu
- obično nije nasljedna.

Kako se dijagnosticira?

Parkinsonovu bolest je teško dijagnosticirati, jer svaka osoba ima različite simptome. Rani simptomi bolesti su obično blagi i zahvaćaju samo jednu stranu tijela. Neke osobe prvo primijete blago drhtanje ili tremor ili poteškoće pri pisanju, brijanju ili kopčanju dugmeta. Drugi rani simptom je što se pri hodu jedna ruka više ne pokreće.

Ne postoji test ili procedura koji mogu utvrditi Parkinsonovu bolest. Najpogodnija osoba za dijagnosticiranje Parkinsonove bolesti je liječnik specijalista, kao što je to neurolog. Liječnik će pratiti simptome pacijenta te zatražiti da opiše tegobe koji ima. Moguće je skeniranje mozga radi utvrđivanja da tegobe nisu posljedica nekog drugog stanja.

Može li se Parkinsonova bolest liječiti?

Na raspolaganju su lijekovi, tretmani i terapije koji pomažu da se simptomi Parkinsonove bolesti drže pod kontrolom. Od osobite je važnosti da osobe koje imaju Parkinson odu na pregled kod liječnika specijaliste, kao što je to neurolog radi dobijanja savjeta o raspoloživim lijekovima i kontinuiranog praćenja simptoma.

Može li se Parkinsonova bolest izlječiti?

Na žalost, za sada nam još uvijek nije poznata nijedna metoda koja bi izlječila Parkinsonovu bolest ili usporila njezino napredovanje. U ispitivanju su novi i bolji tretmani i lijekovi, što nam daje nadu u budućnost.

Upamtite:

Osobe koje imaju Parkinson mogu uz podršku, informacije i tretman živjeti dug i produktivan život.

Za dalje informacije i pomoć:

**Parkinson's Australia, telefon:
1800 644 189**

Za razgovor na vašem jeziku telefonirajte na **131 450** i zatražite od tumača za vaš jezik da vas poveže sa Parkinson službom u vašoj državi ili teritoriji. Ovo je besplatna usluga.

Ovaj i drugi informacioni listovi dostupni su na raličitim jezicima. Kontaktirajte nas ili ih preuzmte sa interneta.

www.parkinsons.org.au

Rujan 2008

Parkinson's
Australia

Ovu publikaciju objavila je Parkinson's Victoria uz pomoć dobrotornog fonda „Lord Mayor's Charitable Foundation“

Parkinson's Victoria nije odgovorna za bilo koju pogrešku ili propust u ovoj publikaciji.

© Parkinson's Victoria